

8 ELÄMÄNMENO

Kansainvälinen Helajuhla

Helatorstai: Mustarindassa tutustuttiin perinteiseen viljelyyn ja ympäristökasvatukseen

Eliisa Aikkila
eliisa.aikkila@almamedia.fi

Hyrnsalmen Paljakanvaarassa oli helatorstaina juhlan tuntua, kun Mustarindassa vietettiin perinteikstä Helajuhlaa. Tarjolla oli muun muassa villivihanneskävelyjä, Kansainvälisen vapaaehtoistyö ry KVT:n järjestämä globaali ympäristökasvatuspaja ja viljelyvinkkien vaihtelua.

– Tänne tuli oikein mukavasti porukkaa, Helajuhlan avajaispuheen pitänyt **Pauliina Leikas** iloitsee.

– Kaupungeissa on paljolti kadonnut ymmärrys siitä, mistä ruoka oikein tulee. Yhdessä viljelemällä ja tekemällä opitaan paljon, Leikas selventää Helajuhlassa esillä olutta viljelyteemaa.

Perinteistä suomalaista viljelyä oli oppimassa myös kansainvälisiä vieraita. KVT järjestää parhaillaan Mustarindassa kahden viikon mit-

taisen vapaaehtoisleirin, jonka osanottajat ovat mukana edistämässä luonnonmukaista ja perinteistä viljelyä ja auttavat Mustarindan energiaomavaraisuushankkeen viljelyprojektin käynnistämisessä.

Leirillä tutustutaan viljelyn lisäksi muun muassa jätteen lajitteluun ja kompostointiin, ja Helajuhlan vieraat pääsivätkin ihastelemaan leiriläisten tekemää kasvimaata ja kompostia. Lisäksi tarjolla oli leiriläisten keittämää herne-soppaa ja leipomia karjalampiirakoita.

– **Helatorstain juhalla** on pitkät, hienot perinteet, kertoo Mustarinda-seuran varapuheenjohtaja **Antti Majava**.

– Halusimme herätellä niitä henkiin. Suunnitelmiin kuului myös perinteikäs helakokko, mutta tuulisen sään takia helavalkeaa vietettiin nuotiopaikalla hieman pienemmän tulen ääressä, hela-

lassa työpajaa, jossa saattoi tutustua ekologiseen asioihin, ja leirinvetäjinä toimineet **Marjukka Luhtanen** ja **Henna Okker** jakoivat juhlassa vieraille tietoa villiyrtyistä, kuten poimulehden ja voikukan, poiminnasta ja käytöstä.

KVT:n järjestämällä leirillä on osanottajia yhteensä kahdeksasta eri maasta, muun muassa Meksikosta, Taiwanista ja Italiasta. Leirin teemana oli ekologisuus ja luonnonmukainen viljely, ja leiri-

Maija Kinnunen, Esteri Ronkainen ja Raija Oikarinen keskustelivat Pauliina Leikkaan kanssa kasvimaan hoidosta.

”**On mukavaa, että perinteitä herätetään henkiin.**”

ELIISA AIKKILA

KVT:n hankekoordinaattori Eeva Lindström esitteli globaali-kasvatustyöpajaa, jossa saattoi pohtia muun muassa oman ekologisen jalanjälkensä painoa.

valkeaa kasannut Majava naurahtaa.

Juhlan tarkoituksena oli myös koota yhteen tietoutta ja vinkkejä perinneviljelystä. Vieraita kehoitettiin jakamaan tietoaan niin muille vieraille kuin KVT:n leiriläisillekin.

Leikas esitteli KVT:n kasaamaa kasvimaata Helajuhlan vieraille, ja vieraat antoivat neuvoja kasvien hoidosta.

– Nuo valkosipulit saivat olla syvemmällä, kasvimaan

Kompostointia opettelemassa

Eliisa Aikkila
eliisa.aikkila@almamedia.fi

Perinteikkäässä Helajuhlassa oli myös ripaus kansainvälisyyttä, sillä Kansainvälisen vapaaehtoistyö ry KVT:n järjestämän leirin osallistujat olivat mukana myös Helajuhlan järjestelyissä. Juhlassa tarjolla olleet karjalanpiirakat ja hernekeitto olivat leiriläisten tekemiä, ja vieraat saattoivat myös ihastella leiriläisten hoitamaa kasvimaata.

Leirin hankekoordinaattori **Eeva Lindström** veti juh-

ELIISA AIKKILA

Meksikolaiset Céline Tran ja Ricardo Ismael ovat oppineet leirin aikana paljon perinteisestä maanviljelystä.

läiset saivat oppia niistä käytännön tekemisen kautta.

Kaksi viikkoa kestävä leirin aikana leiriläiset aloittivat Mustarindan energiaomavaraisuushankkeeseen liittyvän viljelyprojektin: pystyy on leiriläisten avustuksella laitettu kasvimaata, jota viljellään luonnonmukaisin keinoin.

Leiriläiset myös rakensivat naulattoman, puusta tehdyn kompostin ja opiskelivat suomalaista kierrätysjärjestelmää ja kompostointia.

Meksikolaiselle Céline Tranille kierrätys ja kompostointi oli uutta.

– Jätteen lajittelu täällä Suomessa toimii erittäin hyvin. Aion viedä tämän idean myös kotiin. Meksikossa ei

lajitella jätteitä, pelkästään metallit otetaan erilleen ja myydään, Tran vertaa.

– Ympäristökrisi on maailmanlaajuinen. Kierrätys on yksi niistä asioista, joiden avulla ympäristön tilannetta voidaan oikeasti parantaa.

Leirille osallistuvia ekologisten asioiden lisäksi kiinnostaa myös suomalainen luonto ja kulttuuri. Moni osallistuja ei ole koskaan aiemmin vierailut näin pohjoisessa.

– Suomen luonto on hyvin puhdas, tuumaa meksikolainen **Ricardo Ismael**.

– Ihmiset myös välittävät luonnosta paljon. On tärkeää, että ihmiset ovat kiinnostuneita ympäristöstään.

ELIISA AIKKILA

ELIISA AIKKILA

Piparinmuotoisen poimulehden tunnistaa helposti.

Salaattia omalta kotipihalta

Eliisa Aikkila
eliisa.aikkila@almamedia.fi

Salaatin voi koostaa oman pihan antimista jo kesäkuussa. Kotipihalta voi löytää useita syötäväksi kelpaavia kasveja: voikukan, poimulehden ja piharatamon löytää aloittelevakin villiruuan kerääjä.

Kotipihaan lisäksi hyviä keruupaikkoja ovat rauhalliset, lannoittamattomat niityt, lehtometsät ja hakkuuaukeat vähintään 25 metrin päässä lähimmästä maantiestä. Kasvit kerätään kuivalla ja aurinkoisella säällä ilmavasti koriin. Poimittavaksi kannattaa valita nuoria, terveennäköisiä lehtiä. Kasvit kannattaa huuhtoa ennen käyttöä.

Voikukka on Keski-Euroopassa perinteinen salaattiviinians. Syötäväksi kannattaa valita nuoria, pienempiä lehtiä, sillä suuret lehdet ovat usein kitkerämmän makuisia.

Lehdistä voi poistaa lehtiruodin ennen käyttöä. Myös keltaiset kukinnot voi halutessaan lisätä salaatin joukkoon antamaan väriä.

Voikukan lehtiä voi käyttää salaatin lisäksi leivällä, marinadeissa, kuullotettuna munakkaan seassa ja erilaisissa kasvisruoissa. Kukkia

käytetään voikukkasiman teossa ja jääkuutioiksi pakastettuna ne koristavat juhla-boolin. Voikukan lehdet ovat parhaimmillaan alkukesästä ennen kasvin kukkimista.

Lähempänä syksyä kannattaa ottaa talteen voikukan juuret, joita voi keittää lämpimäksi lisukkeeksi tai paahtaa kahvin korvikkeeksi.

Piparkakun muotoinen poimulehti sopii voikukan tavoin salaatteihin ja voileipiin, mutta sillä voi lisäksi korvata pinaatin muhennoksissa ja kastikkeissa tai silputa sämpylätaikinan sekaan.

Parhaimman makuisia ovat nuoret lehdet, jotka eivät vielä ole avautuneet täysin.

Piharatamon lehtiä voi käyttää salaateissa tai höyrytettyä grillatun kalan ja pihvin lisukkeena.

Villiirtit ovat parhaimmillaan tuoreena, mutta niitä voi myös pakastaa myöhempää käyttöä varten. Ennen pakastamista ne freesataan eli joko kiehauskautaan vedessä tai kuullotetaan rypsiöljyssä. Valutetut, freesatut yrtit voi pakastaa jääpalamuteissa valmiiksi annospaloiksi.

Lähde: Arktiset Aromit Ry

reunalla ohjeistettiin.

KVT:n vapaaehtoisten kaasaamassa kasvimaassa on muun muassa hyödynnetty luonnollista lämmönkeräystä: kivistä tehty reunus kerää itseensä lämpöä.

Osalle vieraista Paljakanvaaran laki oli hyvinkin tuttu. Paikalla oli nimittäin Mustarindan rakennuksessa kansakoulunsa käyneitä entisiä paljakkalaisia.

Kävin koulua täällä viisikymmentäluvulla, muistelee hyrynsalmelainen **Raija O-**

karinen.

– Ennen helatorstai oli iso juhla, kevään kohokohta: se merkitsi kesän alkua. On mukavaa, että perinteitä herätetään henkiin, Oikarinen hymyilee.

Mustarindassa oltiin päivän päätteeksi erittäin tyytyväisiä.

Antti Majavan mukaan porukkaa tuli paikalle kovasti, ja kylälaisten kanssa jo turistiin, että Helajuhlan perinne olisi mukava saada taas jatkamaan.

PÄIVYRI

Tänään on tiistai 3. kesäkuuta 2014.

Aurinko nousee kello 2.37 ja laskee kello 23.30.

Nimipäiviään viettävät:

Ti: Orvokki, Viola

Ke: Puolustusvoimain lippujuhlan p., Toivo

To: Sulevi

Pe: Kustaa, Kyösti, Kustavi

La: Suvi, Roope, Robert

Su: Helluntaipäivä, Salomon, Salomo

Ma: Ensio

Ti: Seppo

Ke: Impi, Immi

Vanhan kansan sääenteitä:

Vesisade ennen juhannusta sataa suoraan laariin (tuo hyvän viljasadon). Kesäkuun alku on usein aika kolea, samoin aika juuri ennen juhannusta. Viileä kesäkuu on ollut kasvulle hyväksi: vilu viljan kasvattaa, lämmin terän tekee.

Lääkäreiden vastaanottopäivät

Kysy myös päivystyksestä

• Kirurgi **Esko Ripaoja** ti 3.6. ja ke 18.6. Mm. kaikki kirurgiset taudit, pkl-toimenpiteet, luomenpoistot, tuki- ja liikuntaelsairaudet, urheiluvammat, tapaturmat, eläkeasiat, työkyvyn arvioinnit, ajokortti- ja asetodistukset.

• Röntgenlääkäri **Anita Hiltunen** ma 9.6. ja ma 30.6. Ultraääni tutkimukset. Mm. vatsa, nivelet ja kilpirauhanen.

• Yleislääketieteen erikoislääkäri **Airi Mäkinen** ti 10.6. ja ke 11.6. Mm. gynekologiset tutkimukset (ultra), luomenpoistot, todistukset, sydänfilmit, rasisus-EKG ja Holter-tutkimukset.

• Alaraajatutkimukset ja tukipohjalliset fysioterapeutti **Markku Vikström** to 12.6.

Lähettemme ovat voimassa terveystieteiden laboratoriotutkimuksiin ja myös röntgenkuvauksiin.

Uusimme myös reseptit, Kelakorvaa osan kuluista!

MRI-kuvaukset

(magneettirekka) su 15.6. ja su 6.7. Erikoislääkärin läheteellä.

• Gynekologi **Marika Kabel** ke 18.6. ja ke 9.7. Naistentautien ja synnytysten erikoislääkäri.

• Sisätautien erikoislääkäri **Pertti Kuusela** to 26.6. Mm. sydänfilmit, rasisus-EKG, diabetes ja Holter-tutkimukset.

Nyt myös nettiajanvaraus
www.sivuiltamme
www.kuhmonlaakaripalvelu.fi

Rakkaamme

Ari Martti HEIKKINEN

* 19.3.1961 Suomussalmi
† 12.5.2014 Haukipudas

Syvästi kaivaten

Jaana, Hertta ja Hellin

äiti

Eila

Esa ja Jaana perheineen

muut sukulaiset ja ystävät

Vaikka tiesimme surun saapuvan, silti toivoimme elämän jatkuvan. Ei auttanut apu ihmisten, ei rakkaus, rukous läheisten. Saat nukkua luona enkelten.

Jaana

On isän neuvot loppuneet, hän hiljaa nukkui pois. Näin emme olis' tahtoneet, on meiltä paljon pois.

Hertta ja Hellin

Rakkaamme on siunattu läheisten läsnä ollessa. Lämmin kiitos osanotosta.

Rakkaamme

Heimo MIKKONEN

s. 14.1.1933 Suomussalmi
k. 8.5.2014 Suomussalmi

Hän lähti; mutt' on vielä lähellämme, tuhansin siitein meihin liittyen, ja kotihin ja liki sydäntämme jäi kaiku askelten rakkaitten.

(Eino Leino)

Kiittäen ja kaivaten

Aili

Sirpa ja Lassi

Ville, Anna ja Ukko

Marja, Ossi ja Lilja

Ritvaliisa

Susanna ja Antti

Vesa

Kirsti ja Raimo

Minna ja Kalle

Petri

sukulaiset ja ystävät

Siunattu läheisten ja ystävien läsnä ollessa 31.5.2014. Lämmin kiitos osanotosta.

KIITOS

Lämmin Kiitos Teille kaikille, jotka kunnioititte

Erkki Juhani Räsäsen

muistoa ja otitte osaa suruumme.

Omaiset

Vanha jengi

KIITOS

Irma-Liisa

Valmistunut

Marjo Palos o.s. Alavuotunki on valmistunut terveystieteiden maisteriksi Oulun yliopistosta terveystieteiden opettajainkoulutusohjelmasta.

ONNITTELUT

”Maailma on täynnä kauneutta, kun sydän on täynnä rakkautta.”
4.6.2014 meidän äiti ja isä viettävät 60-vuotishääpäivää. Sydämelliset onnittelet!

Toivottavat rakkautella lapset perheineen

EN JUHLI

En juhli
syntymäpäivääni.

Reino Tolonen
Laitala